

به نام او که یادش آرام بخش دلهاست.

الگوی تدریس بدیعه پردازی

سال تحصیلی ۹۶-۹۷

هدف این الگو افزایش تفکر خلاق (رشد خلاقیت) در فرد و گروه می باشد . هنگام استفاده از این الگو ناچاریم به طور عمدۀ تفکر منطقی را کنار بگذاریم و به دنیایی که قدری خیال انگیز و غیر منطقی است سفر کنیم . خلاقیت در فعالیت های روز مره دارای اهمیت فراوان است . در فرآیند خلاقیت بعد عاطفی مهم تر از بعد عقلانی است . در این الگو ، خلاقیت با استفاده از شبیه سازی و انواع قیاس به جریانی آگاهانه تبدیل می شود.

توانایی فکری بشر را می توان به چهار دسته تقسیم کرد

۱- جذب « توانای مشاهده »

۲- ضبط « توانایی حفظ کردن »

۳- استدلال « توانایی تجزیه و تحلیل »

۴- خلاقیت « توانایی تجسم ، پیش بینی و ایجاد ایده »

به طور کلی دو راهبرد مبتنی بر روشهای بدیعه پردازی وجود دارد.

* خلق چیزی جدید

* غریب را آشنا کردن

تدریس برای خلق چیزی جدید با الگوی بدیعه پردازی

۱- توصیف اولیه

۲- قیاس مستقیم

۳- قیاس شخصی

۴- قیاس تضاد

۵- توصیف دوباره

گام اول : توصیف اولیه

در این مرحله موضوع مورد نظر توسط معلم و دانش آموز توصیف می شود. (توصیف و تشریح شرایط موجود)

معلم از دانش آموزان می خواهد درباره ی بهار و ویژگی های آن صحبت کنند و مذاکرات و گفت و گو های خود را فهرست کنند.

آن گاه معلم از گروه ها می خواهد، بهار را در یک کلمه توصیف کنند.

مثال : شادی ، امیدواری ، شکوفه ، عشق ، جوانه ، سرسبزی ، طراوت و...

گام دوم : قیاس مستقیم

در این قیاس دو موجود یا دو مفهوم با یکدیگر مقایسه می شود. در این مرحله موضوع یا مفهوم مورد نظر توسط دانش آموزان به یک شی یا موجود یا ... تشبیه می شود.

در این گام معلم از دانش آموزان می خواهد که به بهار مانند یک انسان یا ... با تمام ویژگی هایی که در انسان سراغ دارند فکر کنند و تفکرات خود را یادداشت کنند.

سپس تصورات خود را بیان کنند و معلم یا یکی از دانش آموزان آن را روی تابلو بنویسند.

از جمله این قیاس ها می تواند موارد ذیل باشد.

*یک روز متولد می شود.

*مهربان و بخشنده است.

*لباس سبز می پوشد.

*مهمان می پذیرد.

*عمر طولانی دارد.

به نظر شما عجیب ترین و جالب ترین قیاس کدام قیاس است ؟ « که با نظر اکثریت یک مورد را انتخاب می کنند».

گام سوم: قیاس شخصی

در این نوع قیاس دانش آموز خود را به داخل یک شی یا موجود و یا یک فضای جدید انتقال می دهد ، آن گاه توصیف می کند چه احساسی دارد.

در این گام معلم از دانش آموزان می خواهد خود را به جای قیاس انتخابی مورد تأیید همگان قرار دهند .

مثال ؛ اگر عمر طولانی دارد را انتخاب نمودیم ، آن گاه از دانش آموزان می خواهیم خود را به جای درختی قرار دهند. که عمر طولانی دارد و سپس احساسات و نگرش های خود را بیان کنند.

نمونه: قدرت ، تجربه ، کبر

گام چهارم : قیاس تضاد

در این نوع قیاس ، قیاس های مستقیم و شخصی بررسی و سپس قیاس هایی که بیش ترین تضاد را با هم دارند انتخاب می شوند.

در این قسمت معلم از دانش آموزان می خواهد از میان قیاس های ارائه شده قیاس هایی را که بیشتر با یکدیگر در تضاد هستند را انتخاب کنند . مثال ؛ مرگ و زندگی

گام پنجم : توصیف دوباره

در این مرحله از بهترین قیاس ها و تجربه های به دست آمده استفاده شده و موضوع مورد نظر دوباره ولی این بار به صورت خلاق توصیف می شود.

در این گام معلم از دانش آموزان می خواهد تا موضوع اصلی [بهار] را در نظر بگیرند و از تمامی قیاس ها و تجربه هایی که به دست آورده اند استفاده کرده و بهار را توصیف کنند.